

Gent – Pantsterschipstraat

april - mei 2020

F. DE KREYGER & J. HOORNE

DL&H-archeologienota

Colofon

Project
Gent Panterschipstraat

Uitvoerder:
De Logi & Hoorne bv
Canadezenlaan 1A
9991 Adegem
BTW BE 0845.028.465 RPR Gent
www.dl-h.be

Auteurs:
Frederik De Kreyger
Johan Hoorne

DL&H Archeologienota
© 2020 – De Logi & Hoorne bv

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van De Logi & Hoorne bv

Inhoud

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN	5
Abstract	5
Hoofdstuk 1: bureauonderzoek	5
1. Beschrijvend gedeelte	5
1.1. Administratieve gegevens	5
1.2. Onderzoekskader	7
1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen	7
1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota	7
1.3. Onderzoeksopdracht	7
1.3.1. Vraagstelling	7
1.3.2. Randvoorwaarden	13
1.4. Onderzoeksstrategie en -methode	13
2. Assessmentrapport	13
2.1. Methoden, technieken en criteria	13
2.2. Conservatie-assessment	13
2.3. Assessment van het onderzochte gebied	13
2.3.1. Ligging	13
2.3.2. Bodemgebruik	13
2.3.3. Archeologische voorkennis	15
2.3.4. Confrontatie van de geplande bodemingrepen met het huidig bodemgebruik en de archeologische voorkennis	21
2.3.5. Synthese	21
Hoofdstuk 2: Bibliografie en bijlagen	23
1. Bibliografie	23
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	25
1. Gemotiveerd advies voor het al dan niet moeten nemen van maatregelen	25
1.1. Bepaling van de maatregelen	25

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN

Abstract

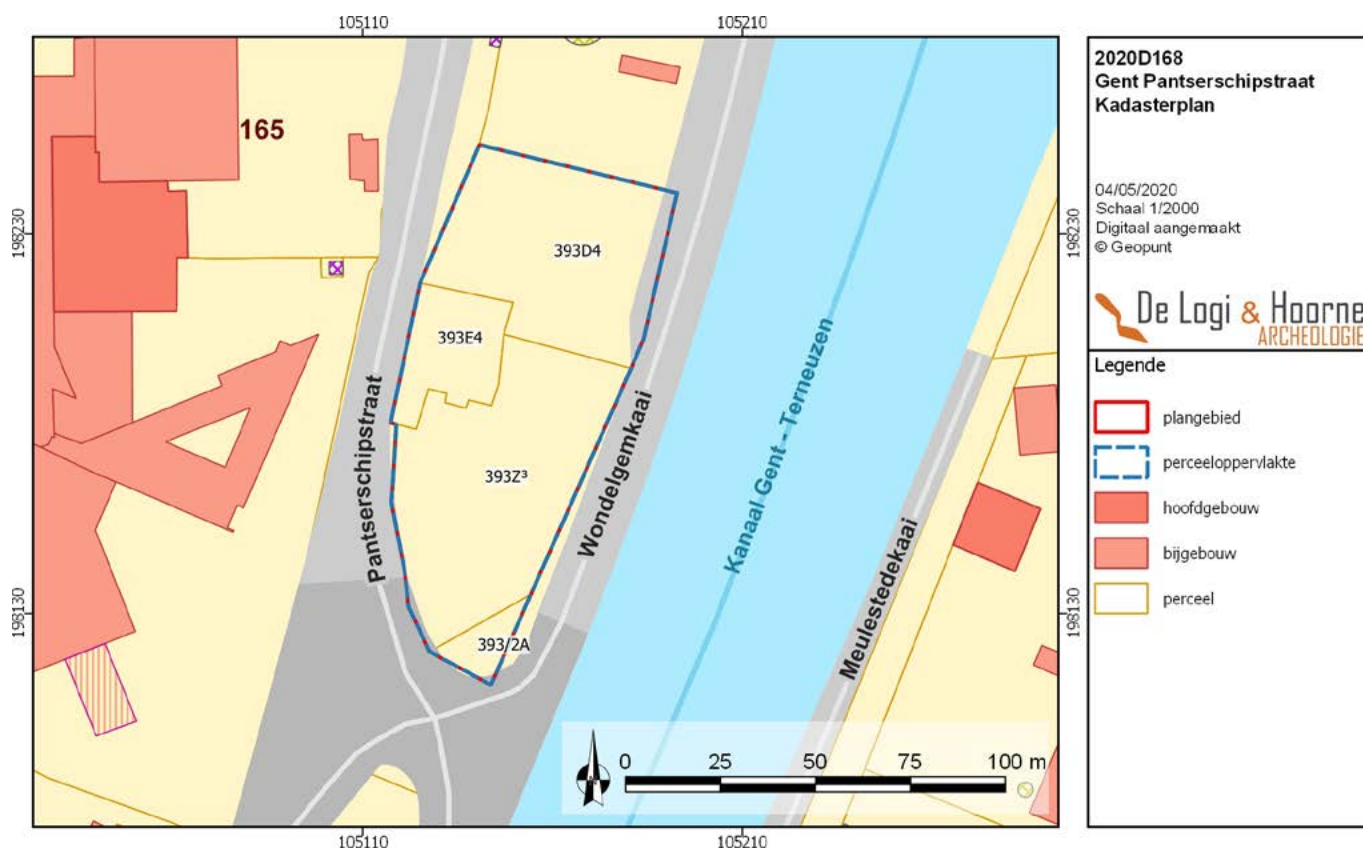
De initiatiefnemer wenst op een terrein van 6551m² aan de Panterschipsstraat in Gent zes loodsen en kantoorruimtes te bouwen. Voor deze omgevingsaanvraag met stedenbouwkundige handelingen dient een archeologienota te worden toegevoegd. Aangezien de confrontatie tussen de geplande bodemingrepen en het voormalig bodemgebruik enerzijds en de archeologische voorkennis anderzijds kan aantonen dat archeologisch onderzoek binnen de zones van de geplande bodemingrepen zeer onwaarschijnlijk zal leiden tot nuttige kennisvermeerdering, werd ervoor geopteerd een archeologienota met beperkte samenstelling op te maken en verder archeologisch (voor) onderzoek in het kader van de geplande werken niet te adviseren.

HOOFDSTUK 1: BUREAUONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

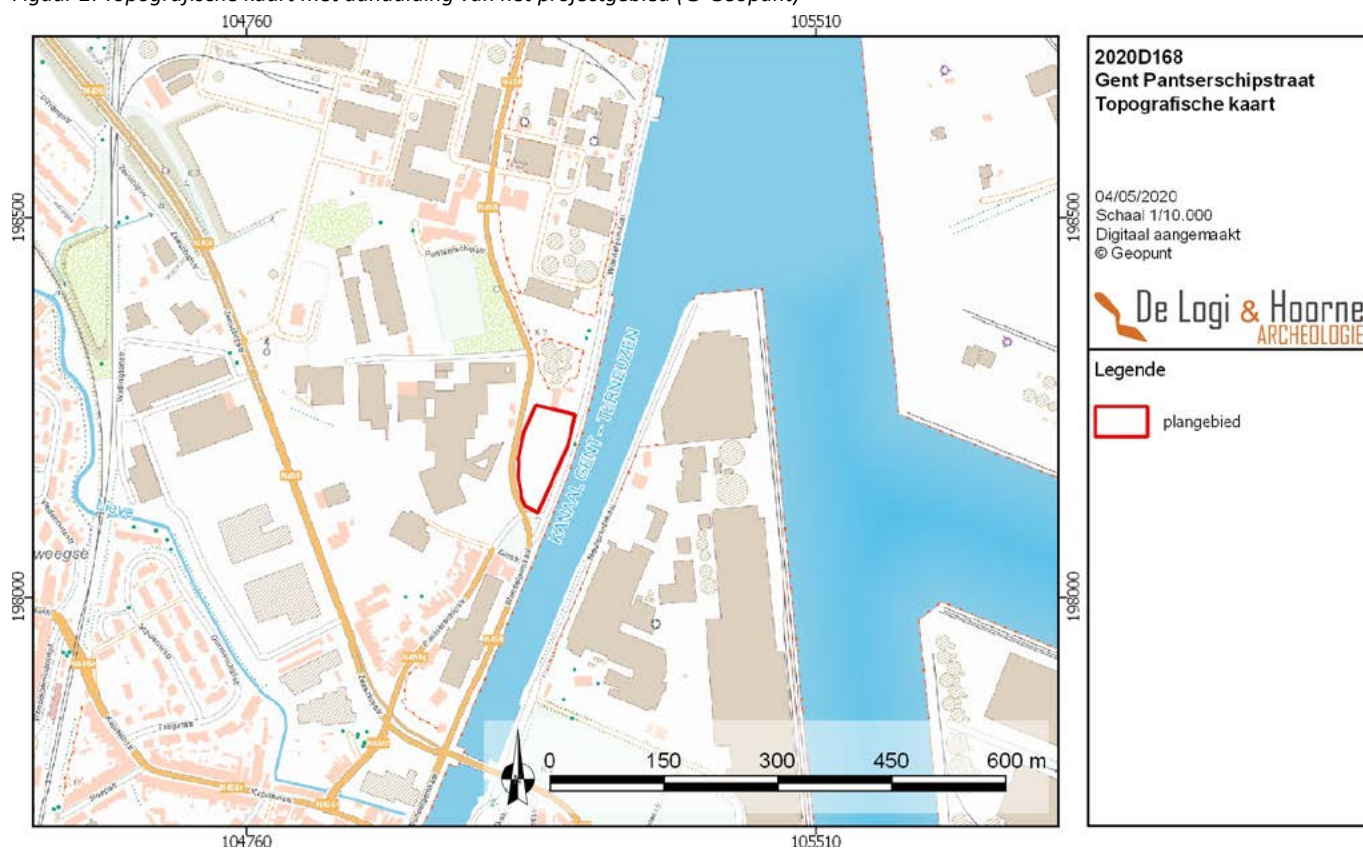
1.1. Administratieve gegevens

Projectcode proefsleuven:	2020D168
Sitecode:	GEN-PAN-20
Nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan:	Niet van toepassing
Erkende archeoloog:	De Logi & Hoorne bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00052
Locatie projectgebied:	Projectgebied in Gent, omsloten door Panterschipsstraat en Wondelgemkaai
Bounding box (Lambert 72):	punt 1: min. X: 105117,35; max. Y: 198253,49 punt 2: max. X: 105192,81; min. Y: 198111,17
Kadaster:	Gent, Afdeling 13, Sectie S: 393A ² , 393D4, 393E4, 393Z ³
Oppervlakte projectgebied:	6551m ²
Oppervlakte percelen:	6551m ²
Termijn bureauonderzoek:	20 april t.e.m. 7 mei 2020
Betrokken actoren en specialisten:	Frederik De Kreyger (erkend archeoloog, veldwerkleider); Johan Hoorne (bedrijfsleider erkend archeologisch bedrijf, redactie)
Betrokken actoren en specialisten:	niet van toepassing
Wetenschappelijke advisering:	niet van toepassing
Kadasterkaart:	figuur 1
Topografische kaart:	figuur 2

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

1.2. Onderzoekskader

1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen

De initiatiefnemer wenst op een terrein van 6551m² aan de Pantserschipstraat in Gent loodsen met kantoorruimtes te bouwen. Het betreft kadastraal de percelen 393A², 393D4, 393E4 en 393Z³ van sectie S, afdeling 13 in Gent.

De werken omvatten de bouw van een nieuw complex op een braakliggend terrein. Het nieuwe gebouw heeft een grondoppervlakte van 4320m². In het gebouw zullen zich 6 loodsen bevinden verdeeld over 2 blokken van 3 etages. Tussen deze 2 blokken zal een doorrit komen voor het laden en lossen. Boven deze doorrit zullen er 2 bouwlagen met kantoren zijn. De 2 blokken hebben elk hun eigen goederenlift. Deze lift verbindt alle verdiepingen met elkaar. Op deze manier is het mogelijk om een gestapelde loods te bouwen. Ook is er bij iedere loods een bijhorende kantoorruimte voorzien. In het gebouw zijn er ook 4 sanitaire blokken voorzien.

De buitenaanleg en parkeerplaatsen rond het gebouw zullen worden aangelegd in waterdoorlatende materialen met uitzondering van de doorrit van het gebouw. Deze doorrit zal worden aangelegd in beton. Ook worden er rond het gebouw 24 parkeerplaatsen voorzien waarvan 2 voor andersvaliden. Voor de fiets zijn er 20 plaatsen voorzien op het terrein. Voor de waterdoorlatende verharding wordt gerekend op een geotextiel met daar bovenop 0,4m mengpuin, nog een geotextiel, 0,2m porfier en 0,1m klinkers. De betonverhardingen hebben dezelfde opbouw als de waterdoorlatende verharding maar de porfier en de klinkerlaag wordt hier vervangen door 0,2m beton.

1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota

De initiatiefnemer wenst een terrein van 6551m² groot aan de Pantserschipstraat in Gent te ontwikkelen. Hiervoor dient hij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan te vragen. Het plangebied bevindt zich niet volledig in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is, noch in een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone. De percelen binnen het projectgebied hebben een oppervlakte die groter is dan 3000m². De bodemingreep is groter dan 1000m². Het plangebied ligt volledig buiten woon- of recreatiegebied, de aanvrager van de vergunning is privaatrechtelijk, de bodemingreep is meer dan 5000m² en het gebied is niet in agrarisch gebied gelegen. Volgens artikel 5.4.1. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 moet bij de vergunningsaanvraag een archeologienota waarvan akte is genomen gevoegd worden.

1.3. Onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling

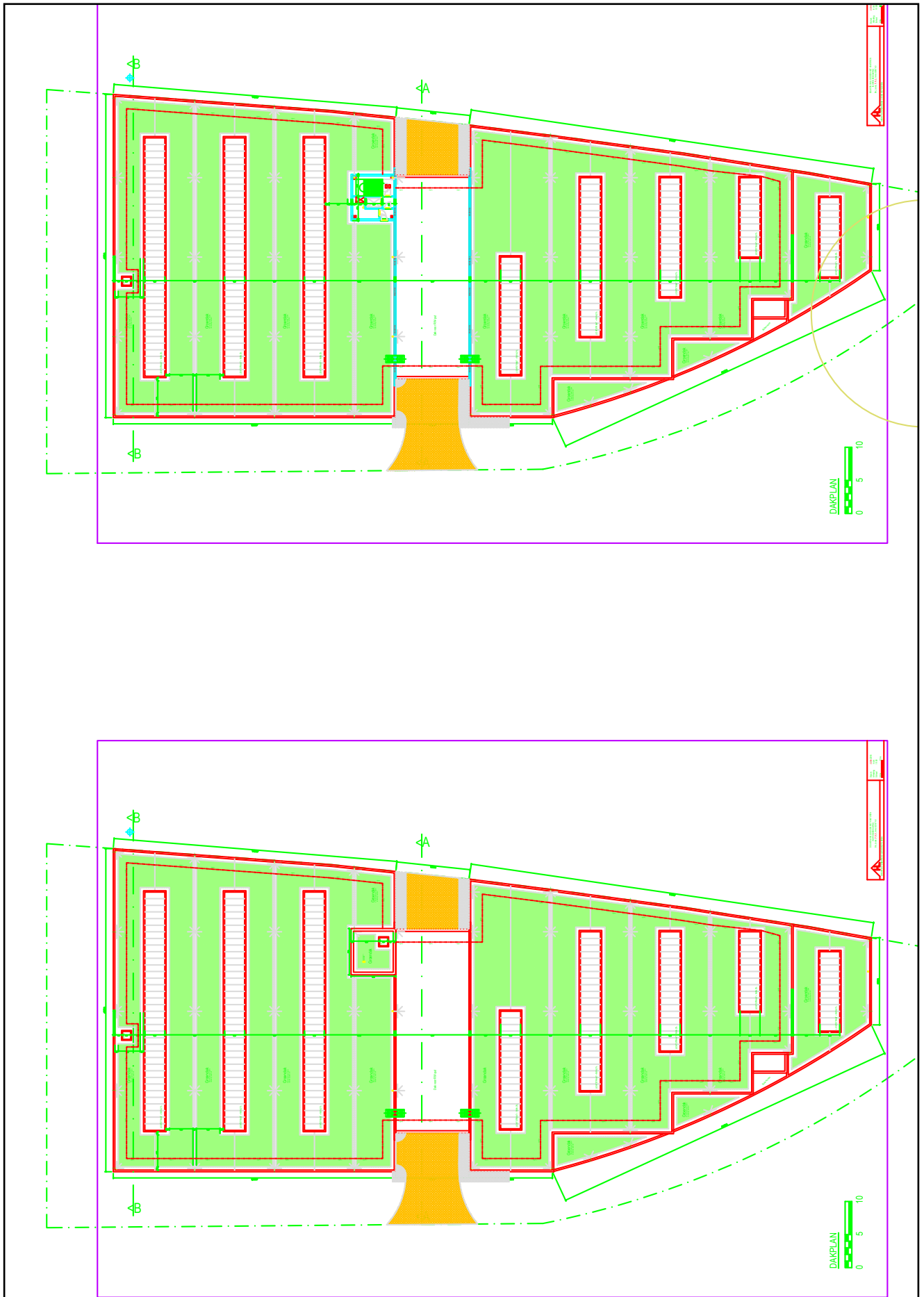
Archeologisch bureauonderzoek heeft als doel het archeologisch potentieel van het projectgebied door middel van historische en cartografische bronnen in te schatten. Op basis van deze bronnen moet afgewogen kunnen worden of verdere maatregelen in het kader van het archeologisch vooronderzoek nodig zijn, en welke deze zijn. Uiteindelijk moet dit bijdragen aan de finale afweging of voor een (deel van) het projectgebied al dan niet verdergezet onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving noodzakelijk is, en of er mogelijkheden tot behoud in situ bestaan, en wat hiervoor de voorwaarden en vereisten zijn.

In de Code van Goede Praktijk is de mogelijkheid opgenomen te opteren voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling wanneer na analyse van de geplande bodemingreep met één doorslaggevend argument, dat betrekking heeft op de landschappelijke ligging, de historische beschrijving, of de beschrijving van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek, aangetoond kan worden dat in het kader van de geplande ontwikkeling geen verdere maatregelen nodig zijn omdat:

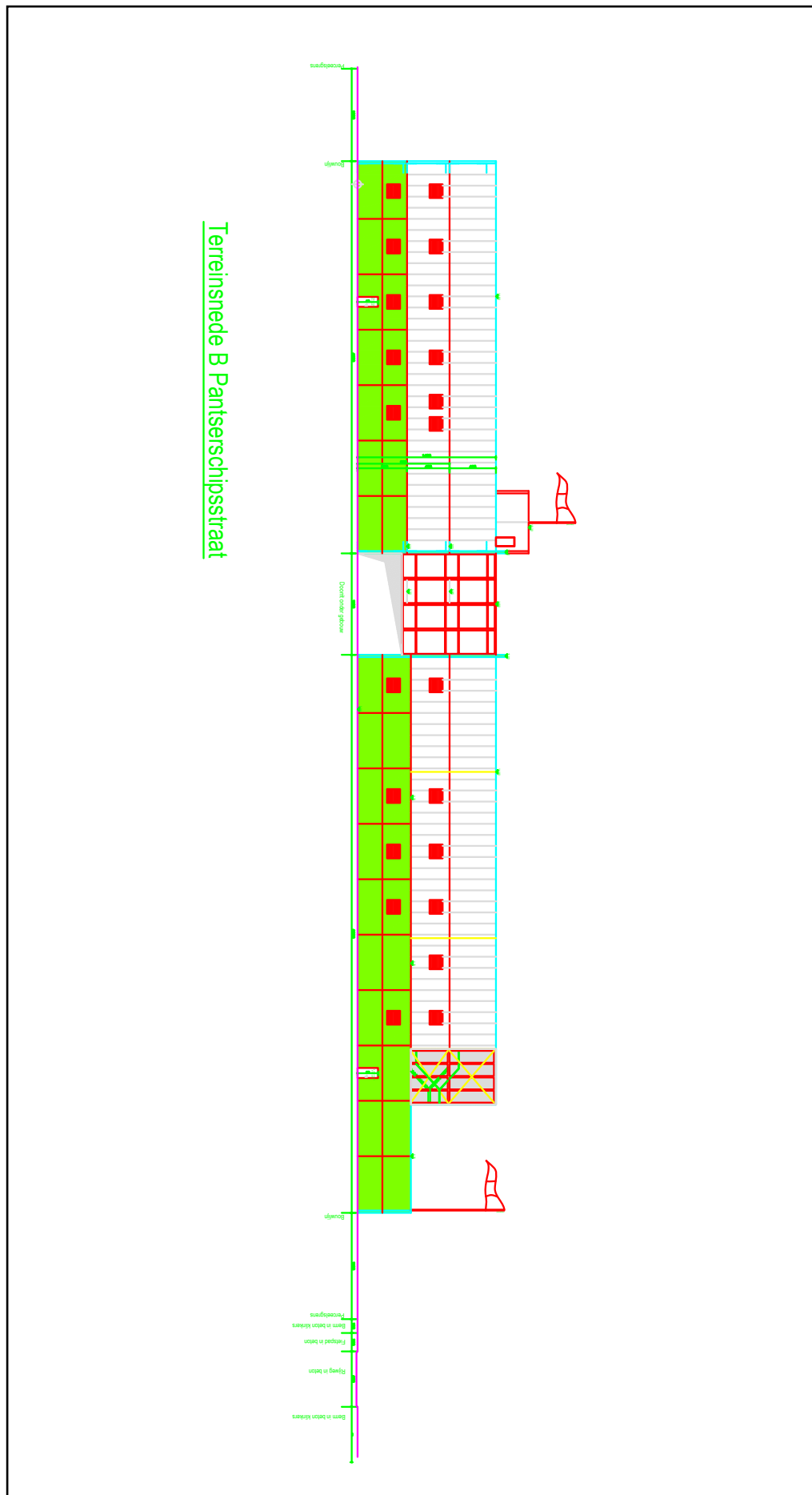
- Er geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig is; of
- De werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd nooit impact hebben op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed; of
- Een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie nooit zal leiden tot kenniswinst.

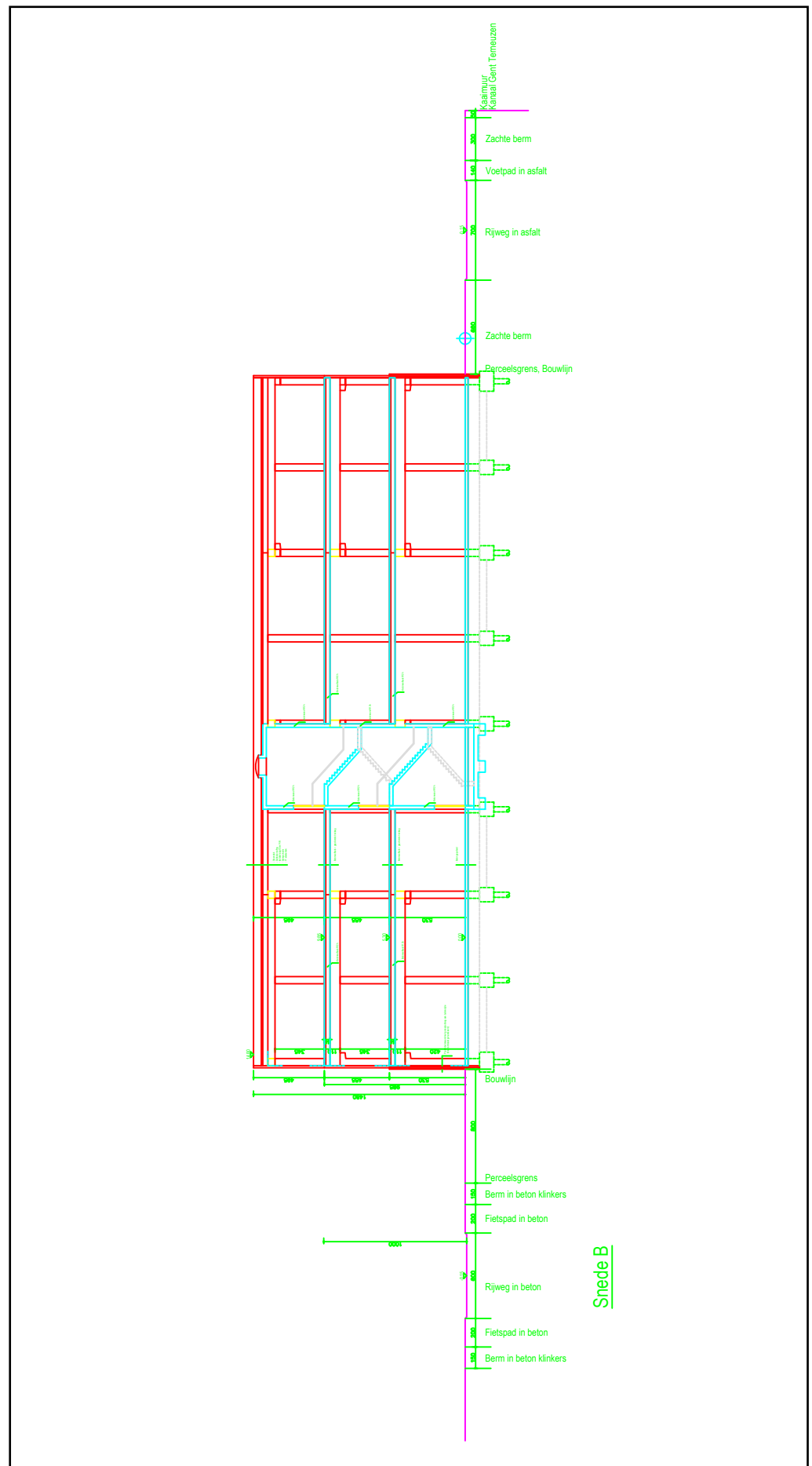
Figuur 3: Inplantingsplan van de geplande werken (© Architectenbureau Lucas Heye)

Figuur 4: Dakplan en aanduiding snedes (© Architectenbureau Lucas Heye)

Figuur 5: Terreinsnede B (© Architectenbureau Lucas Heye)

Figuur 6: Snede B (© Architectenbureau Lucas Heye)

Figuur 7: Terreinsnede A (© Architectenbureau Lucas Heye)

1.3.2. Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bestaande bronnen gebruikt.

1.4. Onderzoeksstrategie en -methode

In het kader van de huidige omgevingsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen wordt geopteerd voor de samenstelling van een archeologienota met beperkte samenstelling. Op basis van de landschappelijke ligging — in het bijzonder het voormalig bodemgebruik in combinatie met de archeologische en historische voorkennis van het plangebied en haar omgeving — wordt aangetoond dat archeologisch onderzoek in de zones waar de geplande bodemingrepen zullen plaatshebben nooit zal leiden tot enige nuttige archeologische kenniswinst.

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het bureauonderzoek: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Conservatie-assessment

Alle aangemaakte gegevens — dit omvat deze archeologienota, de foto's, de figuren, de lijsten, de plannen kaarten en lagen in GIS — worden digitaal bewaard op minstens twee individuele dragers zodat ze bij vernietiging van één drager niet verloren zijn. Aangezien in deze fase van het vooronderzoek geen vondsten of stalen ingezameld worden is een conservatie-assessment voor deze categorieën op dit moment niet aan de orde.

2.3. Assessment van het onderzochte gebied

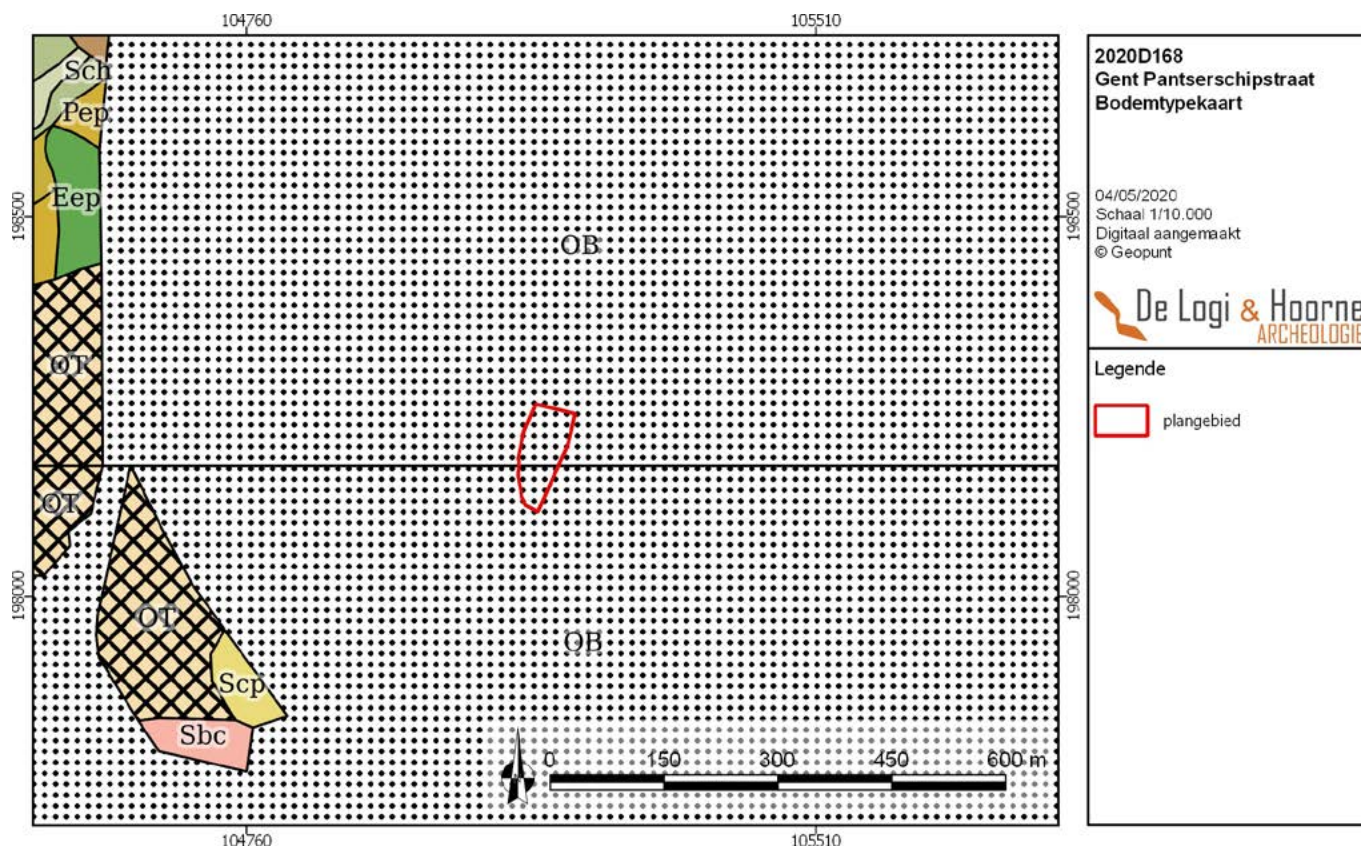
2.3.1. Ligging

Het projectgebied, gelegen langs de Pantserschipstraat in Gent, ligt binnen een niet verstedelijkt gebied. Het plangebied valt binnen een zone die voorbehouden is voor industrieën. Het terrein ligt op 4km ten noorden van het centrum van Gent. Het plangebied is verdeeld over vier verschillende percelen, met een gezamenlijke perceeloppervlakte van 6551m² dat volledig tot het plangebied behoort.

Het plangebied ligt binnen het Gentse zeehavengebied en grenst aan de westelijke zijde van het kanaal Gent-Terneuzen. Dit grotendeels antropogeen aangelegd kanaal stroomt verder in noordoostelijke richting. De uitgraving van het kanaal en de inrichting van het havengebied doet een zware verstoring van de direct aanpalende gronden vermoeden. Het kanaal Gent-Terneuzen ligt binnen het bekken van de Gentse kanalen en behoort toe aan het stroomgebied van de Schelde.

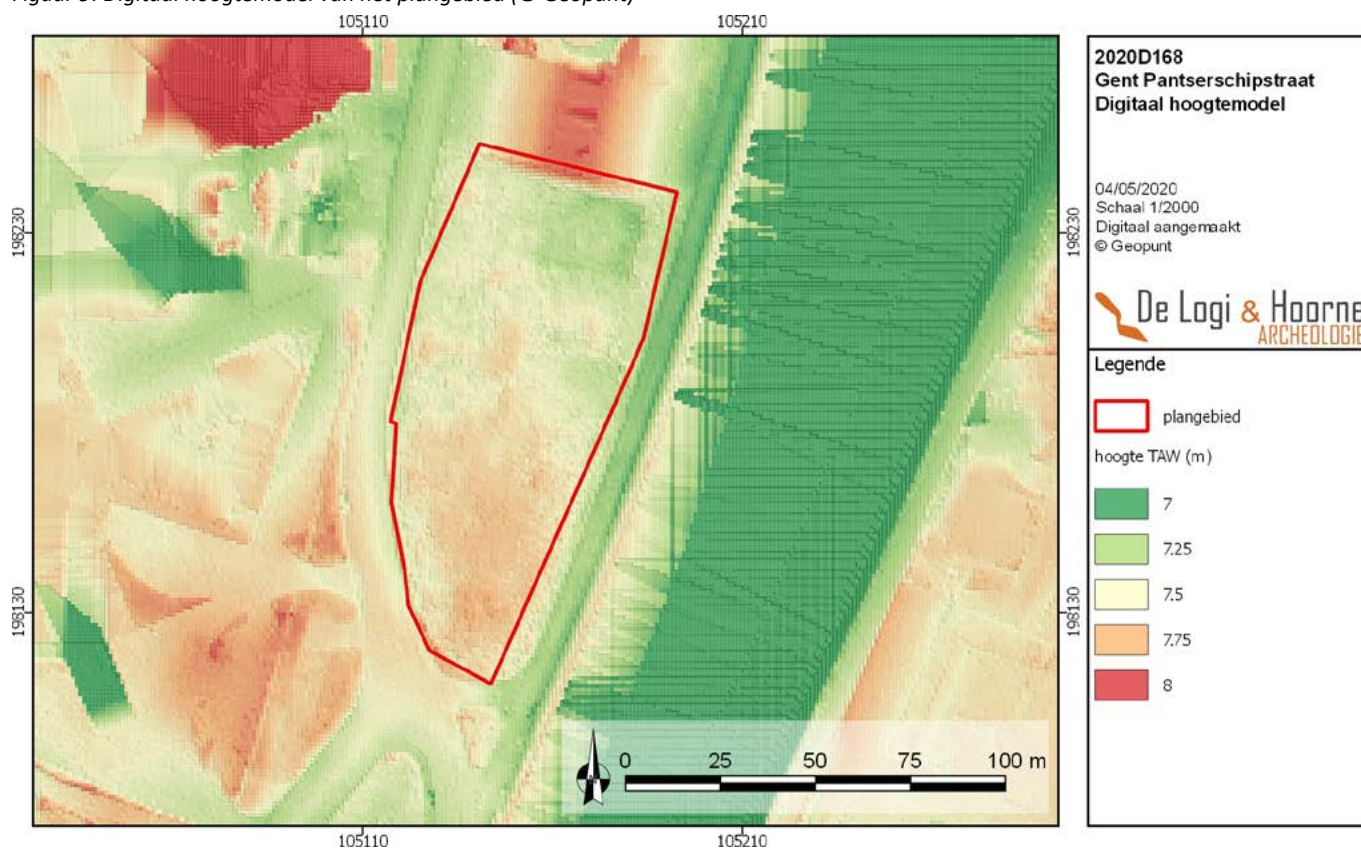
2.3.2. Bodemgebruik

De percelen waartoe het plangebied behoort zijn onderdeel van de Gentse zeehaven en grenzen net ten westen van het kanaal Gent-Terneuzen. Grote delen binnen de percelen zijn vermoedelijk reeds vanaf de 19de eeuw (aanleg van het kanaal) verstoord. Het volledige gebied staat op de bodemtypekaart als OB gekarteerd. Binnen dit plangebied hebben verschillende handelingen plaatsgevonden, zoals de aanwezigheid van een garage en zijn doorheen de jaren diverse uitgravingen uitgevoerd die een zware verstoring van het bodemarchief in zich dragen, wat duidelijk te zien is op verschillende luchtfoto's en op het digitaal hoogtemodel.

Figuur 8: Bodemtypekaart met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 9: Digitaal hoogtemodel van het plangebied (© Geopunt)

De eerste luchtfoto die deze ontwikkeling duidelijk maakt dateert uit 1971. Binnen de zone van het plangebied zijn enkele gebouwen op het noordelijke deel zichtbaar, alsook vergravingen van het terrein. Op deze foto lijkt reeds een groot deel van het plangebied aangeremd. Ook de luchtfoto's uit 1988, 2009, 2012, 2013, 2015 en 2016 tonen aan dat er reeds allerlei activiteiten op de gronden hebben plaatsgevonden. Samenvattend mag gesteld worden dat op basis van de bodemtypekaart en de orthofoto's de percelen een sterke verstoring in zich dragen en er geen grote onverstoord gebieden meer binnen het plangebied aanwezig lijken te zijn.

2.3.3. Archeologische voorkennis

Behalve informatie over de ligging en de ondergrond zijn gegevens over de reeds gekende archeologische vaststellingen rondom het plangebied en zijn nabije omgeving van groot belang voor het maken van een goede assessment. Het noordelijke deel van het plangebied, net als alle omliggende gronden, staan gekarteerd als gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. In de wijde omgeving rondom het plangebied zijn wel enkele archeologische vaststellingen gebeurd.

In de Panterschipstraat in Gent, op 150m ten zuidwesten van het plangebied, werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarbij 3 greppelsegmenten uit de nieuwe tijd zijn aangetroffen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 224261; Apers & Wyns 2018).

Tijdens een werfcontrole aan het Redersplein in Gent, op 530m in zuidelijke richting van het projectgebied, is een muur in Doornikse kalksteen aangetroffen. Vermoedelijk maakt deze muur deel uit van een gebouw dat reeds zichtbaar is op de kaart van Horenbault (1648) en de Atlas der Buurtwegen (1840) (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151583; Steurbaut & Vermeiren 2007b: 98-99).

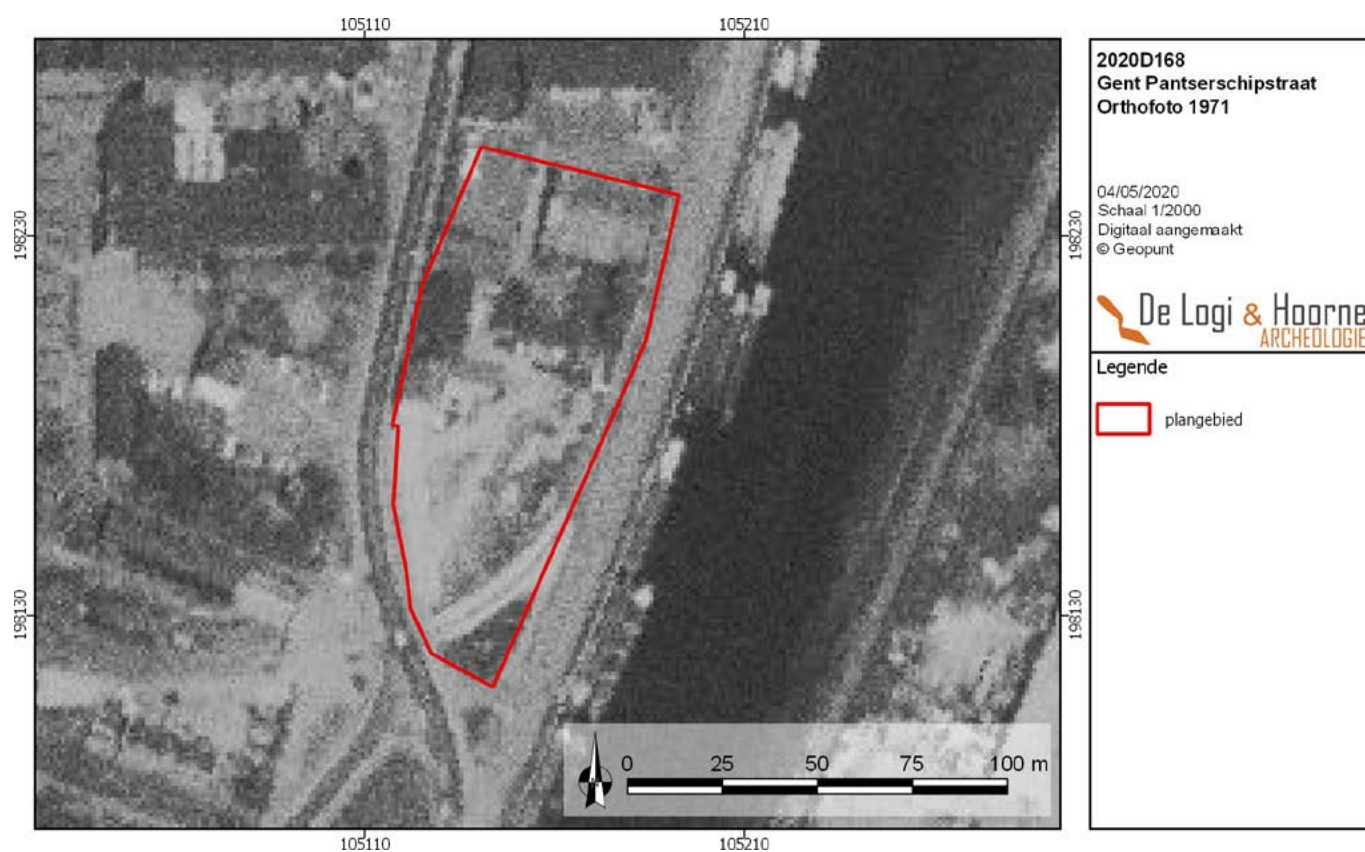
Aan de Meulensteedsesteenweg 507 in Gent zijn tijdens een proefsleuvenonderzoek sporen uit de nieuwe tijd aangetroffen. Dit onderzoek vond plaats op 670m ten zuiden van het projectgebied. Het sporenbestand bestond uit een gracht met een kleine hoeveelheid scherven en enkele puinkuilen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151325; Berkers & Stoops 2009: 28-33).

Aan de splitsing van de Woestijnegoedlaan met de Waterlelielaan in Wondelgem, Gent stond, op 1,1km ten westen van het projectgebied, de hoeve Dossche. Deze hoeve maakte mogelijk deel uit van een vroegmiddeleeuws vronhof (hoeve van een landheer). Tijdens de heraanleg van een tuinpad zijn de funderingen in Doornikse kalksteen van deze hoeve aangetroffen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151236; Stoops 2008a: 190-191).

Tijdens een opgraving aan de Vroonstalledries in Wondelgem, Gent, op 1,1km in zuidwestelijke richting van het projectgebied, zijn sporen uit de late middeleeuwen en de nieuwste tijd aangetroffen. De sporen uit de late middeleeuwen omvatten enkele greppels en grachten, alsook meerdere paalsporen en waterputten. Waarschijnlijk gaat het om de periferie van een nederzetting. De sporen uit de nieuwste tijd bestaan uit een perceelsafbakening die zichtbaar is op de Atlas der Buurtwegen en enkele recente verstoringen en funderingsresten (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 207014; Messiaen & De Logi 2013).

In de Bronsstraat in Gent, op 1,1km in noordoostelijke richting van het projectgebied, werd in 2007 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Tijdens deze prospectie zijn grachten aangesneden die op basis van de Ferrariskaart mogelijk onderdeel waren van een drainagesysteem uit de nieuwe tijd (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151513; Steurbaut & Vermeiren 2007a: 35-36).

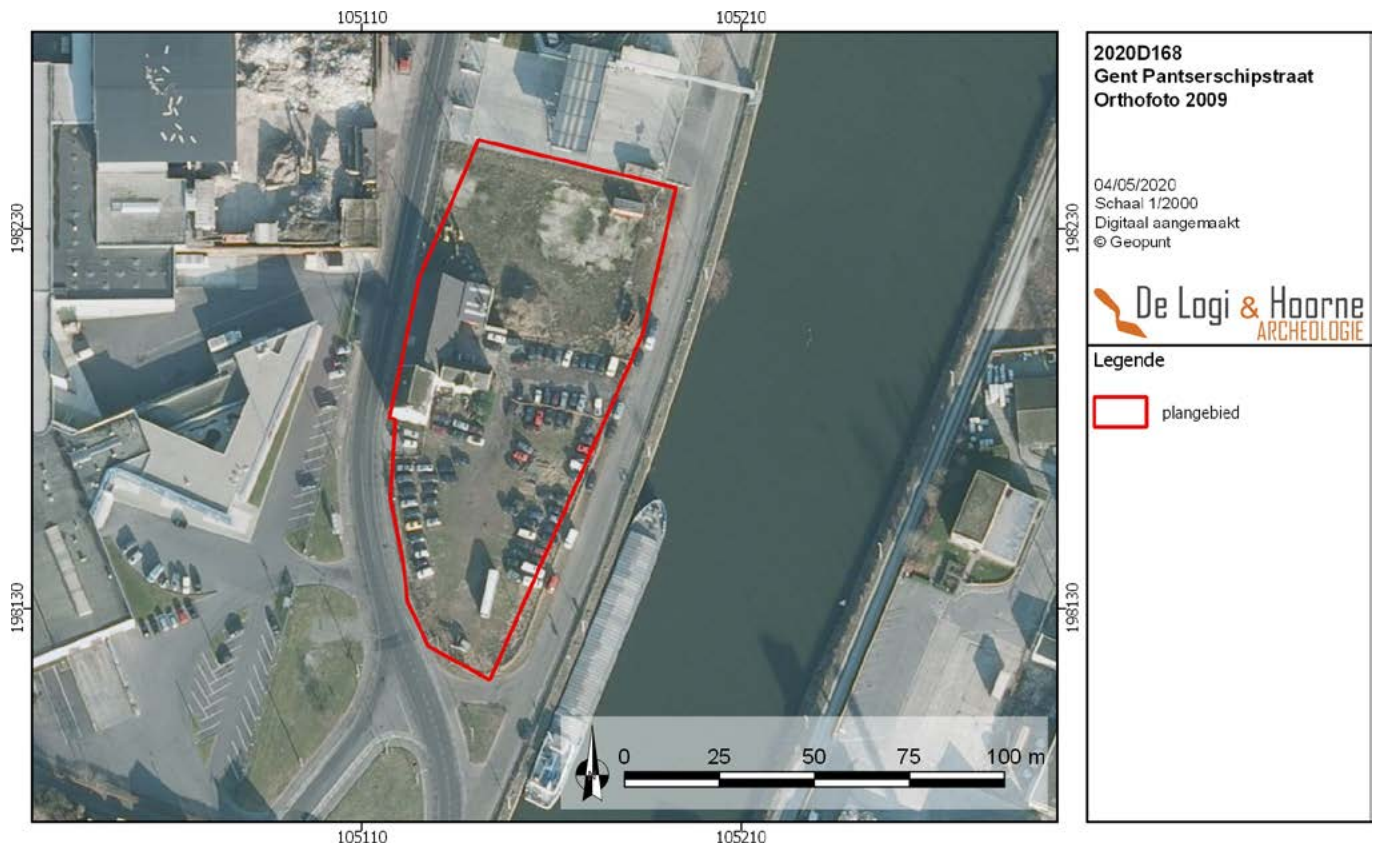
Op 1,2km in noordwestelijke richting van het projectgebied, is ter hoogte van de Zeeschipstraat in Wondelgem tijdens een veldprospectie een microkling en verbrande afslag uit de steentijd aangetroffen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 157867; Van Heuverszwijn & Vanmoerkerke 1982: 50).

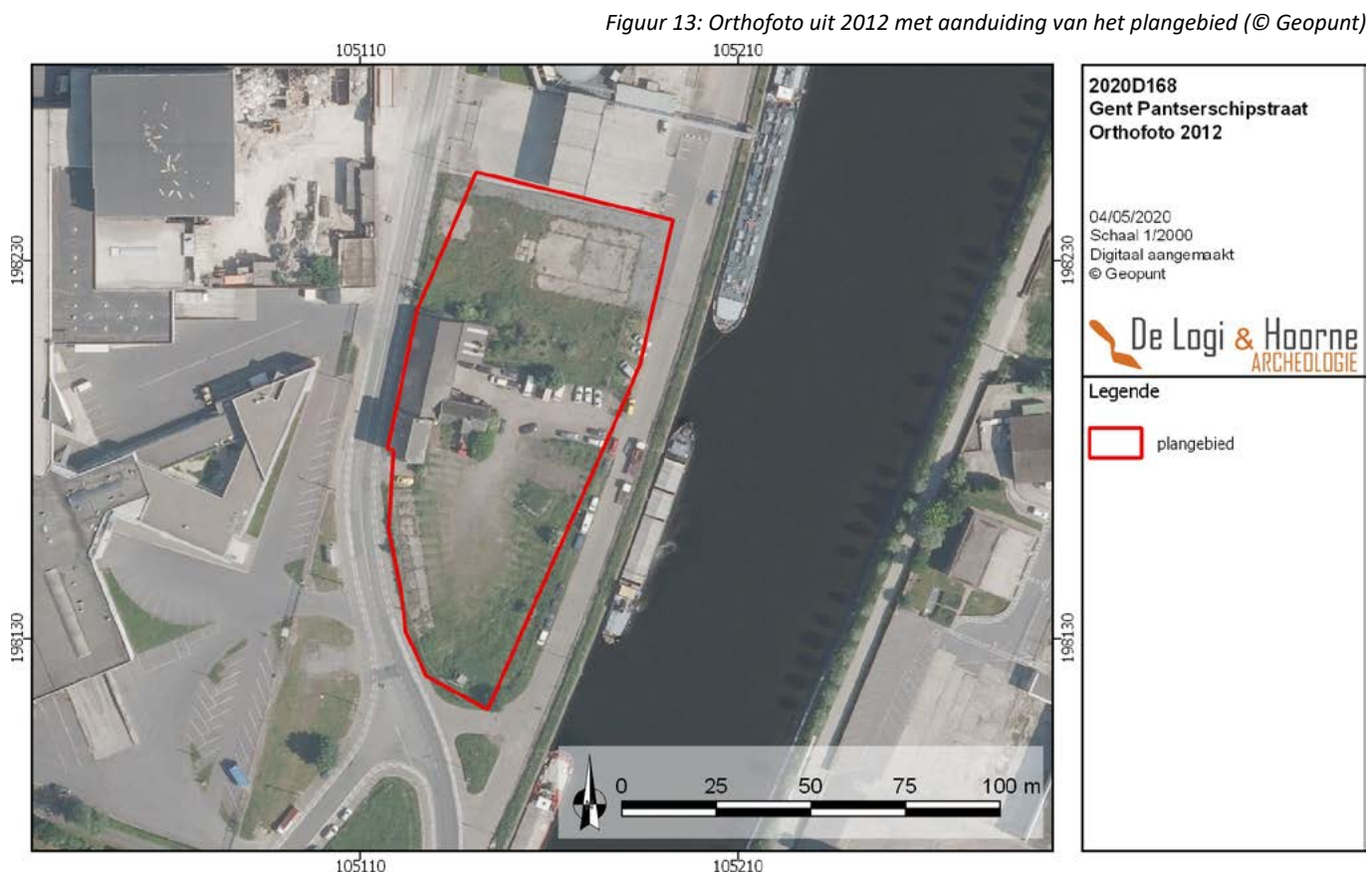
Figuur 10: Orthofoto uit 1971 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 11: Orthofoto uit 1988 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

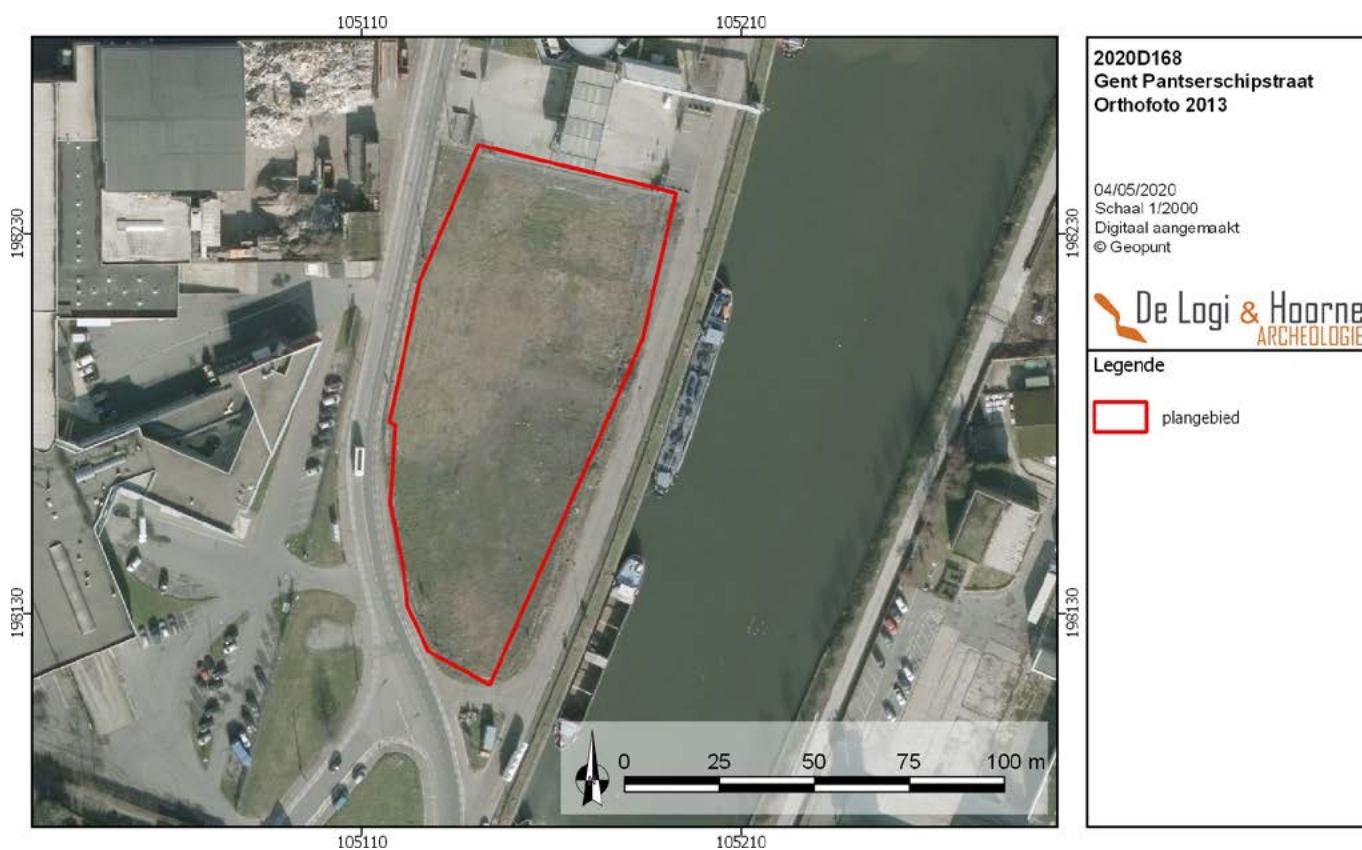

Figuur 12: Orthofoto uit 2009 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 13: Orthofoto uit 2012 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

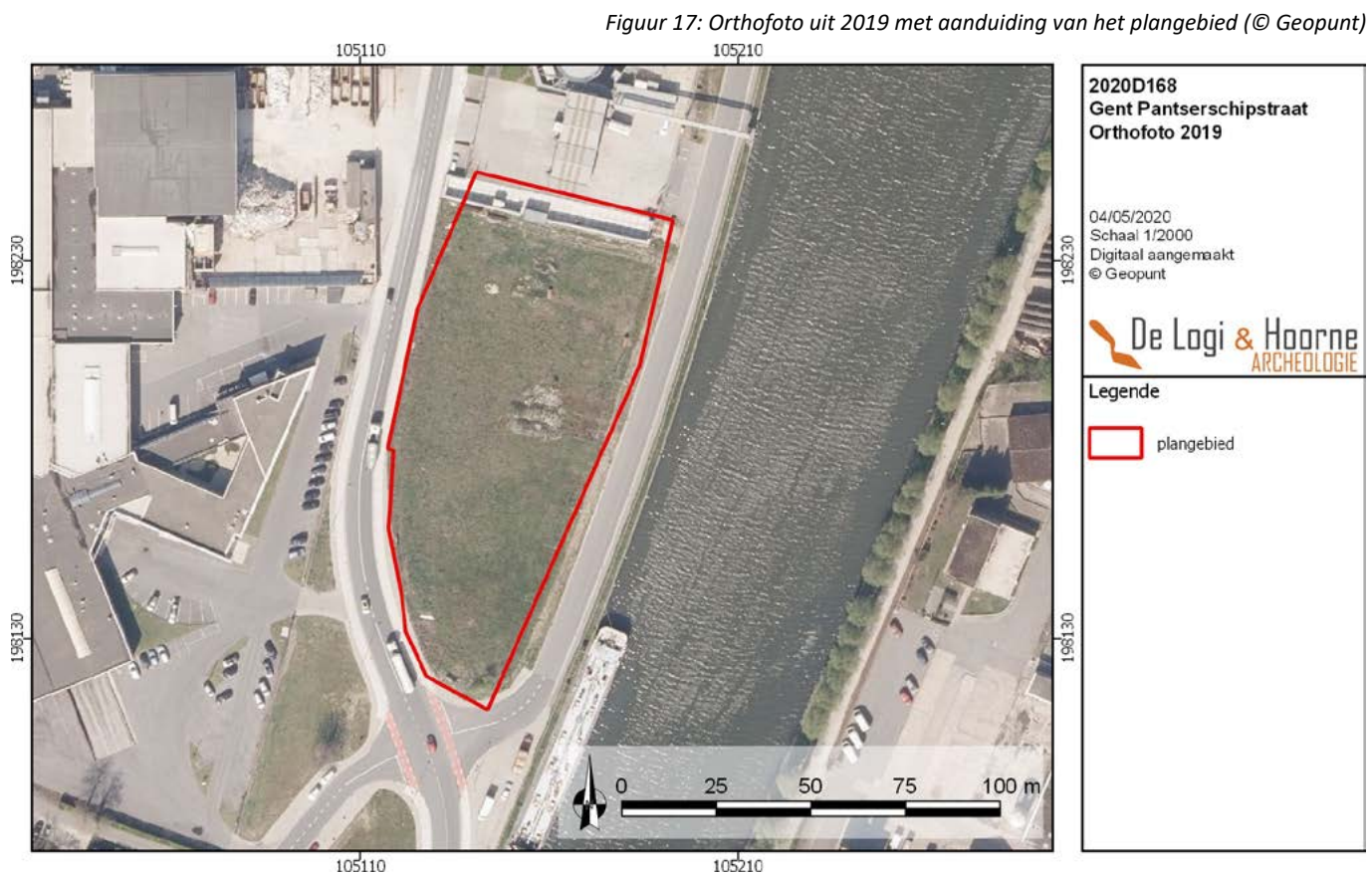
Figuur 14: Orthofoto uit 2013 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 15: Orthofoto uit 2015 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 16: Orthofoto uit 2016 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 17: Orthofoto uit 2019 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Ter hoogte van de Liefkensstraat in Wondelgem, Gent, op 1,4km ten noordwesten van het projectgebied, zijn tijdens een werfcontrole enkele grachten waargenomen waarbij in één gracht aardewerk zat dat te dateren valt in de late middeleeuwen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 157847; Semey & Vanmoerkerke 1983: 38).

Aan de Zeilschipstraat in Gent, op 1,4km ten zuidwesten van het plangebied, werd een meerperiodensite opgegraven waarbij silexvondsten uit de steentijd, sporen uit de vroege ijzertijd, brandrestengraven uit de Romeinse periode en gebouwen uit de vroege en volle middeleeuwen zijn aangetroffen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 215441; Swaelens & Baeyens 2017).

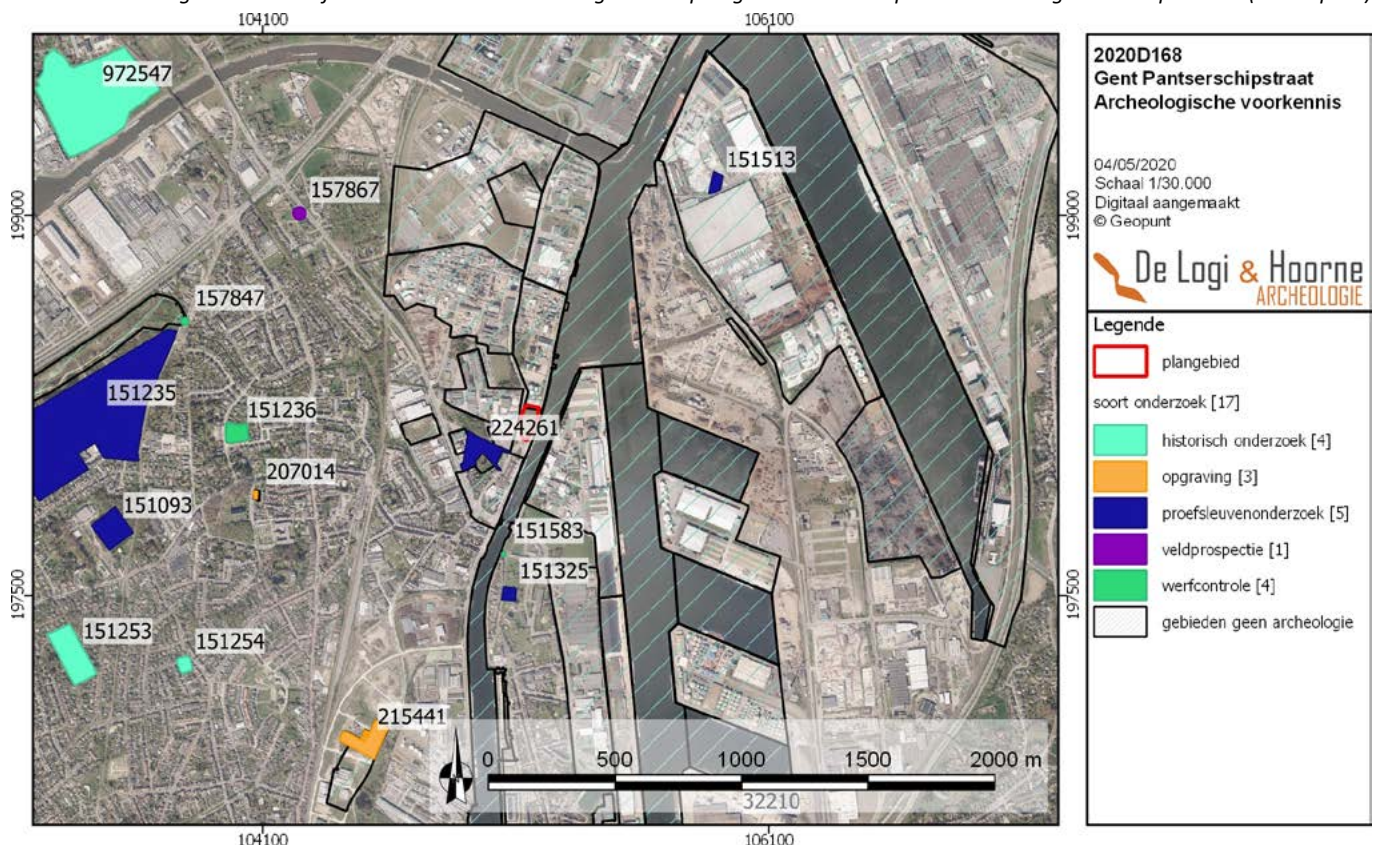
Op 1,5km in westelijke richting van het projectgebied, zijn aan de Helmkruidstraat in Wondelgem, Gent tijdens een proefsleuvenproject sporen uit de metaaltijden en middeleeuwen gevonden. Voor de metaaltijden gaat het om een circulaire greppel van 11m diameter en een greppel met gebogen verloop. Binnen de zone afgebakend door de greppel zijn mogelijk de restanten van een langbed aangetroffen. Alle sporen dateren waarschijnlijk uit de late bronstijd. De middeleeuwse sporen bestonden hoofdzakelijk uit grachten en greppels waarin zowel postmiddeleeuws aardewerk als scherven uit de 13de en 14de eeuw zijn gevonden (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151235; De Vos & Pype 2007).

Aan de Botestraat 98-100 in Wondelgem, Gent werd, op 1,6km in zuidwestelijke richting van het projectgebied, een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd dat enkel een paalspoor en twee lineaire sporen opleverde (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151093; Stoops 2008b: 182-185).

Ter hoogte van de Westergemstraat in Gent, op 1,6km ten zuidwesten van het plangebied, kan een site met walgracht uit de late middeleeuwen gesitueerd worden (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151254).

Aan de Meulesteedsesteenweg in Gent, op 1,7km ten zuiden van het plangebied, zijn tijdens een werfcontrole restanten van een poortgebouw uit de 17de eeuw aangetroffen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 157776; Raveschot 1991).

Figuur 18: Orthofoto uit 2019 met aanduiding van het plangebied en de besproken archeologische vindplaatsen (© Geopunt)

Op 1,7km ten zuidoosten van het plangebied, aan de Zuiddokweg in Gent, ligt de archeologische site Port Arthur. In het verleden zijn hier vondsten uit het paleolithicum, mesolithicum en het neolithicum, een vlakgraf uit de bronstijd, vondsten uit de Romeinse periode en een Merovingisch grafveld aangetroffen (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 32210; Crombé & Van Der Haegen 1994).

Ter hoogte van de Marmotstraat in Gent, op 1,9km ten zuidwesten van het plangebied, kan een site met walgracht uit de late middeleeuwen gesitueerd worden (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 151253).

Aan Achterstege 13 in Evergem kan het Kasteel Groenveld worden gesitueerd. Dit domein, gelegen op 1,9km ten noordwesten van het projectgebied, was oorspronkelijk een omwalde motte die teruggaat tot minstens de 16de eeuw. Omstreeks 1942 werd alles gesloopt en vervangen door de huidige villa. Een deel van de oude walgracht is echter nog steeds bewaard gebleven (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer).

Het kasteel van Evergem, gelegen aan Vurstjen 25 in Evergem, ligt op 1,9km in noordwestelijke richting van het projectgebied. Vermoedelijk werd de eerste fase voltrokken onder Raas van Gavere, graaf van Evergem, in de 12de eeuw. Op het einde van de 14de eeuw werd het kasteel verkocht aan de Sint-Baafsabdij. Vandaag wordt het kasteel ingenomen door een scholencomplex (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 972547).

2.3.4. Confrontatie van de geplande bodemingrepen met het huidig bodemgebruik en de archeologische voorkennis

De geplande bodemingrepen omvatten de bouw van 6 loodsen met kantoorruimtes op een oppervlakte van 6551m². Op basis van de huidige plannen zijn er graafwerken in de bodem noodzakelijk, wat de verstoring van mogelijk aanwezig archeologisch erfgoed kan verstoren. Anderzijds lijken de gronden binnen het plangebied met grote waarschijnlijkheid volledig verstoord door allerlei bodemingrepen die in het verleden hebben plaatsgevonden. Concrete aanwijzingen zijn er hier niet voor maar de kartering van het volledige gebied als OB (verstoorde grond) op de bodemkaart, de huidige topografie die waarneembaar is op het digitaal hoogtemodel en de inkleuring van het noordelijke deel van het plangebied en de omliggende zones als gebied waar geen archeologie te verwachten valt, leidt tot de conclusie dat er bij een eventueel archeologisch vervolgonderzoek geen potentiële archeologische kenniswinst te behalen valt.

Deze bureaustudie toont aan dat op basis van de beschikbare bronnen er geen archeologische sites in de nabije omgeving voorkomen. De dichtstbij gekende sites liggen op meer dan 1km afstand van het plangebied. Wanneer er toch archeologische sites, sporen of artefacten aanwezig zouden zijn, is de kans zeer groot dat deze bij voorgaande antropogene ingrepen zwaar verstoord zijn en is het wellicht zo dat hun betekenis niet goed ingeschat zou kunnen worden door de hoge verstoringsgraad van het terrein. Met eventueel archeologisch (voor) onderzoek met ingreep in de bodem op de zones van de geplande werken kan geen antwoord verwacht worden op de vragen of de sporen/vondsten deel uitmaken van een vindplaats of geïsoleerd voorkomen, wat de bewaring, datering en aard van een eventuele vindplaats is, en bijgevolg wat het kennispotentieel van de vindplaats is.

2.3.5. Synthese

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:
- *Is er binnen het plangebied geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig?*

De kans op aanwezigheid van archeologisch erfgoed is bijzonder klein. Door allerlei ingrepen in het verleden mag een grote verstoringsgraad verwacht worden. Bovendien zijn er geen duidelijke aanwijzingen voor enige aanwezigheid van archeologisch erfgoed.

- *Hebben de werken waarvoor een omgevingsaanvraag moet worden verleend impact op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*

De werken omvatten de bouw van verschillende loodsen en kantoorruimtes. De impact van deze werken op de ondergrond is niet te verwaarlozen maar lijkt op basis van deze bureaustudie nauwelijks of geen archeologisch erfgoed te zullen verstoren.

- Zal een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie nooit leiden tot kenniswinst?

De oppervlakte van de mogelijk niet verstoorde zones lijkt zo klein dat bij het eventuele aantreffen van archeologische sporen een significante kenniswinst onwaarschijnlijk lijkt, aangezien eventuele aangetroffen sporen of vondsten niet in een ruimere context kunnen geplaatst worden en op zich weinig tot geen uitsluitsel of informatie geven over een eventueel aanwezige vindplaats en haar aard, bewaring, uitgestrektheid, datering, en haar wetenschappelijk belang.

HOOFDSTUK 2: BIBLIOGRAFIE EN BIJLAGEN

1. Bibliografie

APERS T. & WYNS G., 2018. *Nota. Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek. Gent. Zeeschipstraat.*

BERKERS M. & STOOPS G., 2009. Meulensteedsesteenweg. Archeologisch onderzoek in Gent 2000-2009. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nummer 3: 28-33.

CROMBÉ P. & VAN DER HAEGEN G., 1994. Gents alleroudste relictien. Vuursteenwerktuigen uit het midden-Paleolithicum. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent* jaargang 18, deel 2: 5-10.

DE VOS S. & PYPE P., 2007. *Wondelgem – Lange Velden (Gent, Oost-Vlaanderen)*. Rapport Ruben Willaert bvba.

MESSIAEN L. & DE LOGI A., 2013. *Wondelgem – Vroonstalledries*. DL&H-rapport 10, Landegem.

RAVESCHOT P., 1991. Vondstmeldingen. Meulesteedsesteenweg. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent* jaargang 15, deel 3: 37.

SEMEY J. & VANMOERKERKE J., 1983. Vondstmeldingen. Wondelgemstraat, Koestraat – Liefkensstraat. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 1 nummer 3: 38.

STEURBAUT P. & VERMEIREN G., 2007a. Bronsstraat. Archeologisch onderzoek in Gent 1999-2006. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nummer 1: 35-36.

STEURBAUT P. & VERMEIREN G., 2007b. Redersplein. Archeologisch onderzoek in Gent 1999-2006. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nummer 1: 98-99.

STOOPS G., 2008a. Wondelgem, Woestijnegoedlaan 14-16. Archeologisch onderzoek in Gent 1997-2008. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nummer 2: 190-191.

STOOPS G., 2008b. Wondelgem, Botestraat 98-100. Archeologisch onderzoek in Gent 1997-2008. *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nummer 2: 182-185.

SWAELENS C. & BAEYENS N., 2017. *Archeologische opgraving te Gent-Zeilschipstraat*. BAAC Vlaanderen Rapport 466, Gent.

VAN HEUVERZWIJN F. & VANMOERKERKE J., 1982. Vondstmeldingen. Wondelgem. *Stadsarcheologie* 6/2: 50. Gent

Geraadpleegde websites:

<https://cai.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 04/05/2020)

(De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.)

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 04/05/2020)

<https://geo.onroerenderfgoed.be> (geraadpleegd op 31/03/2020)

<http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 31/03/2020)

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 31/03/2020)

